

Аналіз нормативно-правових аспектів дає змогу стверджувати, що ведення обліку та розрахунків за податками потребує суворого дотримання вимог законодавства, порушення яких призводить до штрафних санкцій. Організація облікового процесу має тенденцію ускладнюватися постійними змінами, зокрема щодо критеріїв переходу підприємств на спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, ставок єдиного податку, форм податкової звітності.

Література.

1. Податковий кодекс України: затверджений Верховною Радою України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. Дата оновлення: 02.04.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 05.05.2020).

2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. Дата оновлення: 02.04.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 05.05.2020).

3. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України від 22.03.2012 р. № 4618-VI. Дата оновлення: 02.04.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17> (дата звернення: 05.05.2020).

4. Хоча Н. В. Нормативно-правове забезпечення облікової системи малих підприємств. Глобальні та національні проблеми економіки: електронне наукове фахове видання. 2015. Вип. 5. С. 1048-1053. URL: <http://global-national.in.ua/archive/5-2015/213.pdf>.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ

***Волошина В.О., студентка*,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка***

Створення і нормальне функціонування підприємств будь-якої форми власності неможливе без формування достатнього обсягу власного капіталу. Власний капітал утворюється за рахунок особистої участі власників у його формуванні. На сьогодні більшість підприємств мають недержавну форму

* Науковий керівник – Маренич Т.Г., д.е.н., професор

власності, тому власний капітал набуває важливе економічне значення, оскільки показує кількість власних засобів підприємства, які знаходяться у його розпорядженні.

У процесі функціонування власний капітал забезпечує інтереси держави, власників та персоналу. Облік власного капіталу є інформаційною базою для відображення таких характеристик підприємства, як забезпеченість коштами діяльності підприємства, кредитоспроможність підприємства, фінансова стійкість, платоспроможність.

Власний капітал – це загальна вартість засобів підприємства, які належать йому на правах власності та використовуються ним для формування його активів. На величину власного капіталу впливають:

- інвестиції, які збільшують активи за рахунок додаткових коштів власника підприємства;
- вилучення коштів власниками підприємства, що зменшує активи підприємства;
- доходи, які призводять до зростання власного капіталу;
- витрати, які зменшують величину власного капіталу.

Протягом останніх років в Україні відбувається реформування системи бухгалтерського обліку, шляхом наближення НП(С)БО до МСФЗ, з метою полегшення співпраці вітчизняних підприємств з іноземними партнерами. Актуальними є дослідження змін, які відбулись в законодавстві України щодо ведення обліку власного капіталу і складання фінансової звітності та порівняння власного капіталу в контексті національних і міжнародних стандартів обліку [1].

Як показує досвід, Україна пішла шляхом розробки національних Положень (стандартів) бухгалтерського обліку, які ґрунтуються на основних концепціях МСФЗ. Вже сьогодні Міністерство фінансів України поступово вносить зміни до національних стандартів, наближуючи їх до міжнародних та зменшуючи прогалину між вітчизняною системою обліку та загальноприйнятою європейською.

Згідно до національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», власний капітал – це частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань [2]. В міжнародних стандартах бухгалтерського обліку не

використовується такий термін як «власний капітал», еквівалентом до нього в зарубіжній практиці є поняття «чисті активи» (net assets).

За МСФЗ статті власного капіталу у звітності повинні бути згрупованими, а за вітчизняними стандартами – деталізовані, що дає змогу чітко відображати складові власного капіталу у звітності. Існують відмінності в складі та структурі власного капіталу за національними стандартами обліку та міжнародними стандартами.

В останні роки відбулися певні зміни у складі власного капіталу по балансу вітчизняних підприємств. Так, статутний капітал і пайовий капітал стали однією складовою, яка отримала назву «Зареєстрований (пайовий) капітал», а додатковий капітал навпаки розділився і формується як статті «Капітал у дооцінках» і «Додатковий капітал».

У зв'язку з цим є потреба в удосконаленні обліку власного капіталу в системі бухгалтерських рахунків. Насамперед слід усунути неточності в типовій кореспонденції рахунків, запропонованих методичними рекомендаціями з бухгалтерського обліку щодо операцій з формування статутного капіталу в акціонерних товариствах, зокрема його формування та нарахування дивідендів [3].

Власний капітал є гарантією стабільної діяльності підприємства, і від правильності ведення його обліку значним чином залежить відображення майнових відносин власників. Варто зазначити, що підприємствам необхідно навчитися ефективно використовувати власний капітал, який полягає, з одного боку, в тому, щоб отримати як найбільший прибуток, тобто максимізувати рентабельність власного капіталу, а з іншого – не втратити фінансової стійкості, залишитися платоспроможним. Використання лише власного капіталу підприємства робить його стан абсолютно стійким, але зводить до мінімуму рентабельність власного капіталу, а отже, і доходи власників підприємства [4].

Література.

1. Вівчар О.Й. Власний капітал як фінансове джерело функціонування підприємства. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2009. Вип. 19.5. С. 146-150.

2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджено наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73.

3. Гаука Д., Лазоришин М. Шляхи вдосконалення бухгалтерського обліку формування та змін власного капіталу. URL:http://www.rusnauka.com/17_AND_2011/Economics/7_89446.doc.htm

4. Ксьондз С.М. Формування власного капіталу на вітчизняних підприємствах. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2014. № 4. Т. 2. С. 131-134.

СУТНІСТЬ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ЯК ОБЛІКОВОЇ КАТЕГОРІЇ

*Гольченко Л.В., студентка спеціальності «Облік і
оподаткування» **

Сумський національний аграрний університет

Головним елементом підвищення матеріально-технічної бази підприємств є основні засоби. Саме від стану основних засобів залежить техніко-технологічний рівень виробництва, продуктивність праці, якість товарів та послуг, прибутковість підприємства. Тема основних засобів підприємства як облікової категорії є досить актуальною, тому що саме основні засоби складають матеріальну основу продуктивних сил.

Наукові дослідження економічної сутності, теоретичних основ та методологічних підходів до проблеми обліку основних засобів знайшли своє відображення у працях таких вчених, як І. Гладій, Л. Городянська, В. Завгородній, Л. Леонов, В. Марценюк, В. Моссаковський, М. Півторак, А. Панасенко, Н. Плаксій, В. Савченко, Н. Ткаченко, О. Щирська та ін.

Провівши аналіз визначень поняття «основні засоби» вищенаведених авторів можна зробити висновок, що більшість авторів при розкритті сутності зазначеної категорії звертають увагу на такі ключові критерії визнання основних засобів:

1) критерій матеріальності (ОЗ мають матеріально-речову форму);

2) призначення (утримування основних засобів для використання їх в процесі виробництва, постачання товарів чи

* Науковий керівник – Орехова А.І., д.е.н., доцент